
<http://www.incadat.com/> ref.: HC/E/FI 359
[15/06/1995; Supreme Court of Finland; Superior Appellate Court]
Supreme Court of Finland: 1995: 110, S95/301

Unofficial English Translation

The original text in Finnish follows the English Translation

Supreme Court of Finland: 1995:110

Return of a child

Docket no. S 95/301

Presented on 5 June 1995

Archive no. 2319

Handed down on 15 June 1995

Matter of returning a child in accordance with the Hague Convention. Split decision.

Child Custody and Right of Access Act, sections 30 and 32

CONSIDERATION OF THE MATTER IN COURT

Petition to the Court of Appeal of Helsinki

In a petition filed with the Court of Appeal, A stated that his wife B had in November 1993, without the consent of A, removed their two children, born in 1987 and 1989, from the family home in Switzerland to Finland and had failed to return the children to their home in Switzerland. Hence, B had violated the A's right of custody as the father of the children. Accordingly, A requested that the Court of Appeal would order, in accordance with sections 30 and 32 of the Child Custody and Right of Access Act, that the children be at once returned to their home in Switzerland.

Response

B requested that the petition be dismissed.

Order of the Court of Appeal, 7 December 1994

The Court of Appeal noted that on 10 October 1994 A and B had provisionally agreed that the children would live with B in Finland. No evidence had been offered that A would have been coerced to enter into the agreement. Hence, A was to be deemed to have consented to the non-return of the children as referred to in section 32(2) of the Child Custody and Right of Access Act, and the non-return was therefore not to be deemed wrongful.

For this reason, the Court of Appeal dismissed the petition.

Decided by Justices Rosokivi, Karppinen and Honka, the latter acting also as the referendary.

APPEAL TO THE SUPREME COURT

A has repeated the requests submitted to the Court of Appeal.

B has responded to the appeal.

RULING OF THE SUPREME COURT, 15 JUNE 1995

Statement of reasons

The spouses A and B and their minor children have been habitually resident in Switzerland. There have been problems in the relationship of the spouses. In 1993, B has been repeatedly hospitalised for clinical depression. She has also had a alcohol abuse problem, for which she has sought help. On 3 November 1993, she has travelled with the children from Switzerland to Finland without agreeing on the same with A, with the purpose of seeking hospital treatment for her alcoholism. They have arrived in Finland on 5 November 1993. Between 10 November and 7 December 1993 B has received treatment in the Järvenpää Social Welfare Hospital, where also the children have been staying. After the end of the hospital treatment, she has declined to return to live with A and stayed with the children to live in Helsinki.

A has stated that in the beginning of April 1994 he became aware that his wife will not return nor allow the children to return to Switzerland. From that time on, A has requested that the children be returned to him in Switzerland. Moreover, he has stated that in order to be allowed access to his children when visiting Finland in October 1994, he was on 10 October 1994 obliged to enter into the provisional agreement with her wife on the children living with their mother in Finland.

The Act on the Amendment of the Child Custody and Right of Access Act (186/1994, issued 4 March 1994 and entered into force 1 August 1994) inserted into the Act provisions on the return of a child in accordance with the Convention on the Civil Aspects of International Child Abduction, made in The Hague on 25 October 1980 (the Hague Convention). Under section 30 of the Act, a child in Finland who has been wrongfully removed from his/her state of habitual residence, or wrongfully retained, shall be ordered to be at once returned, if the child immediately before the wrongful removal or retention has been habitually resident in a contracting state of the Hague Convention. Under section 32 of the Act, the removal or retention of the child is to be deemed wrongful if it is in breach of rights of custody, attributed to a person under the law of the state where the child was habitually resident immediately before the removal or retention and the person actually exercised those rights at the time of removal or retention. According to the transitional provision of the amending Act 186/1994, the provisions on the return of a child apply to a child in Finland who has been wrongfully retained here even if the child had been brought to Finland before the entry into force of the Act.

Switzerland being a contracting party to the Hague Convention, the matter is to be decided in accordance with the provisions in the Act 186/1994 on the application of the Convention. A has the rights of custody referred to in section 32(1) of the Act, and he would also have actually exercised those rights at the entry into force of the Act on 1 August 1994, had the children not been retained in Finland. At the entry into force of the Act, he had not consented to the children staying to live in Finland.

As the children have remained with B in Finland without the consent of A, this constitutes, as from the entry into force of the Act 186/1994 on 1 August 1994, an unlawful non-return of the children as referred to in the Act.

However, on 1 October 1994 the parties have entered into a provisional written agreement, according to which the children should be ordered to live with their mother in Finland until it is otherwise agreed or ordered. The agreement contains also terms by virtue of which A has been allowed access to the children during his visit to Finland on 8 to 15 October 1994. The agreement has been concluded under the supervision of the social welfare authorities. During the negotiations for and the drafting of the agreement, both parties have been assisted by legal counsel. No evidence has been offered of A having been coerced into the agreement. That he evidently would not have been allowed access to the children during his visit to Finland had he not entered into the agreement cannot be deemed to have any effect on the assessment of the validity of the agreement. Likewise, the claim by A in support of his petition that, at the time of agreement, he had not been aware of his rights under the Act 186/1994, which entered into force on 1 August 1994, does not have an effect on the ruling in this matter. No other grounds for the voidability of the agreement have been offered.

Accordingly, by entering into the agreement, A has consented to the non-return of the children in the sense of section 32(2) of the Child Custody and Right of Access Act, and the non-return is therefore not to be deemed unlawful.

Operative part

The order of the Court of Appeal is upheld.

Decided by Justices Lindholm (dissenting), Taipale (dissenting), Tulokas and Kivinen, and Auxiliary Justice Vuori (dissenting). Referendary: Anneli Tuomola.

Draft ruling by the Referendary and the statements of dissent

Referendary Counsellor Tuomola

That the Supreme Court would adopt the following statement of reasons:

The Act on the Amendment of the Child Custody and Right of Access Act (186/1994, issued 4 March 1994 and entered into force 1 August 1994) inserted into the Act provisions on the return of a child in accordance with the Convention on the Civil Aspects of International Child Abduction, made in The Hague on 25 October 1980 (the Hague Convention). Under section 30 of the Act, a child in Finland who has been wrongfully removed from his/her state of habitual residence, or wrongfully retained, shall be ordered to be at once returned, if the child immediately before the wrongful removal or retention has been habitually resident in a contracting state of the Hague Convention. Under section 32 of the Act, the removal or retention of the child is to be deemed wrongful if it is in breach of rights of custody, attributed to a person under the law of the state where the child was habitually resident immediately before the removal or retention and the person actually exercised those rights at the time of removal or retention. According to the transitional provision of the amending Act 186/1994, the provisions on the return of a child apply to a child in Finland who has been wrongfully retained here even if the child had been brought to Finland before the entry into force of the Act.

Switzerland is a contracting party to the Hague Convention. A has had rights of custody, as referred to in the legislation, and he has also actually exercised those rights.

B has travelled with the children to Finland with the consent of A. At that time, no agreement had been made on a deadline for the return of the children to Switzerland, and the circumstances do not show that there would have been a tacit agreement on the same. That A has later made requests for the return of the children to Switzerland does not alter the nature of B's conduct so that it would become an unlawful non-return of the children.

The operative part of the order of the Court of Appeal is upheld.

Auxiliary Justice Vuori:

I would not decide this matter in the absence of oral arguments before this Court. As the voting result compels me to take a position, I agree with the statement of reasons of the majority of the Court.

Justice Taipale:

I approve of the draft ruling by the Referendary.

Justice Lindholm:

I agree with Justice Taipale.

KORKEIN OIKEUS 1995:110

Lapsen palauttaminen

Diaarinumero S 95/301

Esittelypäivä 5.6.1995

Taltionumero 2319

Antopäivä 15.6.1995

Kysymys lapsen palauttamisesta Haagin sopimuksen nojalla. Ään.

L lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta 30 §, 32 §

ASIAN KÄSITTELY TUOMIOISTUIMESSA

Hakemus Helsingin hovioikeudessa

A lausui hovioikeuteen toimittamassaan hakemuksessa, että hänen vaimonsa B oli ilman A:n suostumusta marraskuussa 1993 vienyt puolisoiden yhteiset, vuosina 1987 ja 1989 syntyneet kaksi lasta perheen Sveitsissä olevasta kodista Suomeen ja jättänyt palauttamatta lapset kotiinsa Sveitsiin. B oli siten loukannut A:lle lasten isänä kuuluvia, lasten huoltoa koskevia oikeuksia.

Mainituin perustein A pyysi, että hovioikeus lasten huollosta ja tapaamisoikeudesta annetun lain 30 ja 32 §:n nojalla määräisi lapset heti palautettaviksi A:n luo kotiinsa Sveitsiin.

Vastaus

B vaati hakemuksen hylkäämistä.

Hovioikeuden päätös 7.12.1994

Hovioikeus totesi A:n ja B:n 10.10.1994 väliaikaisesti sopineen, että lapset asuvat B:n luona Suomessa. Näyttöä siitä, että A olisi pakotettu tuon sopimuksen tekemiseen, ei ollut esitetty. A:n oli sopimuksella katsottava lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta annetun lain 32 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla hyväksyneen lasten palauttamatta jättämisen, jota ei siten ollut pidettävä luvattomana.

Mainituin perustein hovioikeus hylkäsi hakemuksen.

Asian ovat ratkaisseet hovioikeuden jäsenet Rosokivi, Karppinen ja Honka, joka on myös esitellyt asian.

MUUTOKSENHAKU KORKEIMMASSA OIKEUDESSA

A on uudistanut hovioikeudessa esittämänsä vaatimuksen.

B on vastannut valitukseen.

KORKEIMMAN OIKEUDEN RATKAISU 15.6.1995

Perustelut

Aviopuolisoilla A:lla ja B:llä sekä heidän alaikäisillä lapsillaan on ollut pysyvä asuinpaikka Sveitsissä. Puolisoiden keskinäiset välit ovat olleet ongelmalliset. B on vuonna 1993 ollut masennuksen vuoksi useita kertoja hoidettavana sairaalassa. Hänellä on ollut myös alkoholiongelma, johon hän on pyrkinyt saamaan apua. Hän on, sopimatta asiasta A:n kanssa, lähtenyt 3.11.1993 yhdessä lasten kanssa Sveitsistä Suomeen tarkoituksenaan hakeutua alkoholiongelmansa vuoksi sairaalahoitoon. Suomeen he ovat saapuneet 5.11.1993. B on ajan 10.11. -7.12.1993 ollut hoidettavana Järvenpään sosiaalisairaalassa lapset mukanaan. Sairaalahoidon päätyttyä hän on, palaamatta yhteiselämään A:n kanssa, jäänyt lasten kanssa asumaan Helsinkiin.

A:lle on hänen ilmoituksensa mukaan huhtikuun 1994 alussa selvinnyt, ettei hänen vaimonsa aio palata eikä sallia lasten palaamista Sveitsiin. Siitä lähtien A on vaatinut lasten palauttamista luokseen Sveitsiin. Vielä hän on lausunut, että saadakseen mahdollisuuden tavata lapsiaan käydessään Suomessa lokakuussa 1994 hänen oli ollut pakko 10.10.1994 vaimonsa kanssa väliaikaisesti sopia lasten asumisesta äidin luona Suomessa.

Lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta annetun lain muuttamisesta 4.3.1994 annetulla, 1.8.1994 voimaan tulleella lailla (186/94) lakiin on sisällytetty säännökset lapsen palauttamisesta Haagissa 25.10.1980 kansainvälisestä lapsikaappauksesta tehdyn yksityisoikeuden alaa koskevan yleissopimuksen (Haagin sopimus) nojalla. Lain 30 §:n mukaan Suomessa oleva lapsi, joka on luvattomasti viety pois siitä valtiosta, jossa lapsella oli asuinpaikka, taikka jätetty luvattomasti palauttamatta, on määrättävä heti palautettavaksi, jos lapsella välittömästi ennen luvattomasti poisviemistä tai palauttamatta jättämistä oli asuinpaikka Haagin sopimuksen osapuolena olevassa valtiossa. Lain 32 §:n mukaan lapsen poisviemistä tai palauttamatta jättämistä on pidettävä luvattomana, jos se loukkaa lapsen huoltoa koskevia oikeuksia, jotka kuuluvat huoltajalle sen valtion oikeusjärjestyksen mukaan, missä lapsella välittömästi ennen poisviemistä tai palauttamatta jättämistä oli asuinpaikka, ja huoltaja oli näitä oikeuksia poisviemisen tai palauttamatta jättämisen hetkellä tosiasiallisesti käyttänyt. Lain 186/94 voimaantulosäännöksen mukaan lapsen palauttamista koskevia säännöksiä on sovellettava Suomessa olevaan lapseen, joka on luvattomasti jätetty palauttamatta, vaikka lapsi olisi tuotu Suomeen ennen lain voimaantuloa.

Kun Sveitsi on Haagin sopimuksen osapuoli, asia on ratkaistava tuon sopimuksen soveltamista koskevien, lakiin 186/94 sisältyvien säännösten mukaisesti. A:lla on tuon lain 32 §:n 1 momentissa tarkoitettujen lapsen huoltoa koskevat oikeudet, joita hän olisi lain tullessa voimaan 1.8.1994 myös tosiasiallisesti käyttänyt, jos lasten palauttamatta jättämistä ei olisi tapahtunut. Sanotun lain tullessa voimaan hän ei ollut suostunut lasten jäämiseen Suomeen.

Kun lapset ovat jääneet B:n luo Suomeen A:n suostumuksesta, kysymyksessä on lain 186/94 voimaantulosta 1.8.1994 alkaen ollut tuossa laissa tarkoitettu lasten luvaton palauttamatta jättäminen.

Asianosaiset ovat kuitenkin 10.10.1994 tehneet väliaikaisen kirjallisen sopimuksen, jonka mukaan lapset tulee määrätä asumaan äitinsä luona Suomessa, kunnes toisin sovitaan tai määrätään. Sopimuksessa on myös ehdot, joiden mukaisesti A on saanut tavata lapsia käydessään Suomessa 8. - 15.10.1994. Sopimus on tehty sosiaaliviranomaisten valvonnassa. Sopimuksesta neuvoteltaessa ja sitä laadittaessa on kummallakin asianosaisella ollut avustajanaan lakimies. A:ta ei ole näytetty pakotetun sopimuksen tekemiseen. Sitä, ettei hän ilmeisesti olisi mainitun Suomessa käyntinsä aikana saanut tavata lapsia, ellei olisi sopimusta allekirjoittanut, ei voida pitää sellaisena seikkana, jolla olisi vaikutusta sopimuksen sitovuutta arvioitaessa. Myöskään sillä A:n vaatimuksensa tueksi esittämällä seikalla, ettei hän ole sopimusta tehdessään tiennyt edellä mainitun 1.8.1994 voimaan tulleen lain (186/94) mukaisista oikeuksistaan, ei ole vaikutusta asian ratkaisuun. Muutakaan perustetta, jonka nojalla sopimusta olisi pidettävä pätemättömänä, ei ole esitetty.

Näin ollen A on mainitulla sopimuksella lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta annetun lain 32 §:n 2 momentissa tarkoitettuihin tavoin hyväksynyt lasten palauttamatta jättämisen, jota ei siten ole pidettävä luvattomana.

Tuomiolauselman

Hovioikeuden päätöksen lopputulosta ei muuteta.

Asian ovat ratkaisseet oikeusneuvokset Lindholm (eri mieltä), Taipale (eri mieltä), Tulokas ja Kivinen sekä ylimääräinen oikeusneuvos Vuori (eri mieltä). Esittelijä Anneli Tuomola.

Esittelijän mietintö ja eri mieltä olevien jäsenten lausunnot

Esittelijäneuvos Tuomola:

Korkein oikeus lausunee perusteluina seuraavaa:

Lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta annetun lain muuttamisesta 4.3.1994 annetulla, 1.8.1994 voimaan tulleella lailla (186/94) lakiin on sisällytetty säännökset lapsen palauttamisesta Haagissa 25.10.1980 kansainvälisestä lapsikaappauksesta tehdyn yksityisoikeuden alaa koskevan yleissopimuksen nojalla. Lain 30 §:n mukaan Suomessa oleva lapsi, joka on luvattomasti viety pois siitä valtiosta, jossa lapsella oli asuinpaikka, taikka jätetty luvattomasti palauttamatta, on määrättävä heti palautettavaksi, jos lapsella välittömästi ennen luvattomasti poisviemistä tai palauttamatta jättämistä oli asuinpaikka Haagin sopimuksen osapuolena olevassa valtiossa. Lain 32 §:n mukaan lapsen poisviemistä tai palauttamatta jättämistä on pidettävä luvattomana, jos se loukkaa lapsen huoltoa koskevia oikeuksia, jotka kuuluvat huoltajalle sen valtion oikeusjärjestyksen mukaan, missä lapsella välittömästi ennen poisviemistä tai palauttamatta jättämistä oli asuinpaikka, ja huoltaja oli näitä oikeuksia poisviemisen tai palauttamatta jättämisen hetkellä tosiasiallisesti käyttänyt. Lain 186/94 voimaantulosäännöksen mukaan lapsen palauttamista koskevia

säännöksiä on sovellettava Suomessa olevaan lapseen, joka on luvattomasti jätetty palauttamatta, vaikka lapsi olisi tuotu Suomeen ennen lain voimaantuloa 1.8.1994.

Sveitsi on Haagin sopimuksen osapuoli. A:lla on ollut lain tarkoittamat huoltajan oikeudet, joita hän myös tosiasiallisesti on käyttänyt.

B on matkustanut lasten kanssa Suomeen A:n suostumuksella. Tuossa yhteydessä ei ollut sovittu mistään ajankohdasta, mihin mennessä lapset pitäisi palauttaa Sveitsiin, eikä voida olosuhteista päätellä hiljaisesti sovitun sellaisesta ajankohdasta. Sillä perusteella, että A on myöhemmin ryhtynyt esittämään vaatimuksia lasten palauttamisesta Sveitsiin, B:n menettely ei ole muuttunut lasten luvattomaksi palauttamatta jättämiseksi.

Hovioikeuden päätöksen lopputulosta ei muuteta.

Ylimääräinen oikeusneuvos Vuori: Katson, etten voi ratkaista asiaa ilman suullista käsittelyä. Äänestyksen tuloksen johdosta velvollisena lausumaan asiasta olen Korkeimman oikeuden ratkaisusta ilmenevällä kannalla.

Oikeusneuvos Taipale: Hyväksyn esittelijän mietinnön.

Oikeusneuvos Lindholm: Olen samaa mieltä kuin oikeusneuvos Taipale.

[\[http://www.incadat.com/\]](http://www.incadat.com/)

[\[http://www.hcch.net/\]](http://www.hcch.net/)

[\[top of page\]](#)

All information is provided under the [terms and conditions](#) of use.

For questions about this website please contact : [The Permanent Bureau of the Hague Conference on Private International Law](#)